

Verslag van de zitting van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken en het Gemengd Comité (Noorwegen en IJsland) van 6 november 2003

I Raad JBZ

Door middel van de geannoteerde agenda en de aanvullende geannoteerde agenda¹ bent u ingelicht over de bijeenkomst van de Raad Justitie en Binnenlandse Zaken en het Gemengd Comité (Noorwegen en IJsland). Niet alle documenten die in de Raad zouden voorliggen, konden daarbij al worden meegezonden.

Met de vaststelling door de Raad van de lijst van A-punten en de definitieve agenda voor deze bijeenkomst is de volgorde van de onderwerpen, die is aangehouden in de geannoteerde agenda, komen te vervallen. Teneinde referentie aan de geannoteerde agenda voor deze bijeenkomst te vereenvoudigen, is in dit verslag de nummering van die geannoteerde agenda aangehouden. De hieronder genoemde documentnummers hebben betrekking op de documenten, die u tezamen met dit verslag worden toegezonden, tenzij anders aangegeven

1. Goedkeuring van de voorlopige agenda

document	:	14031/03 OJ/CONS 60 JAI 308	(NI)
status document	:	openbaar	

De agenda werd ongewijzigd goedgekeurd.

2. Goedkeuring van de lijst van A-punten

document	:	14032/03 PTS A 55	(NI)
status document	:	openbaar	

De lijst van A-punten werd in zijn geheel goedgekeurd. Alleen de punten 2e (Ontwerp-overeenkomst Europol/Roemenië) en 2g (Lijst van nationale autoriteiten die gemachtigd zijn voor directe toegang tot het SIS) zijn in deze aan de Raad voorliggende lijst opgenomen. De punten 2a, 2b 2c, 2d, 2f, 2h, 2i, 2j en 2k die op deze A-puntenlijst onybreken zullen mogelijk tijdens een volgende bijeenkomst van de Raad op de agenda terugkeren.

Agendapunt B 9 (Operationeel project "Multinationale ad hoc teams voor de uitwisseling van informatie over terroristen – aanvang van activiteiten") werd tijdens deze bijeenkomst van de Raad als A-punt afgehandeld.

Minister Verdonk liet weten dat het parlementaire voorbehoud van Nederland op de Richtlijn inzake de status van langdurig ingezeten onderdanen van derde landen, waarover overeenstemming was bereikt tijdens de Raad van 5 en 6 juni jl., inmiddels is opgeheven.

B-punten

3. Follow-up van de Europese Raad van Brussel betreffende het beheer van de gemeenschappelijke grenzen van de Unie en het controleren van de migratiestromen

document	:	geen
----------	---	------

Commissaris Vitorino gaf een kort overzicht met stand van zaken betreffende de terug- en overnameovereenkomsten. Op dit moment zijn er bijvoorbeeld onderhandelingen met Albanië – een tekst kan in december worden geparafeerd - en China – het afsluiten van een MOU.

¹ 23 490 nr. 295 en 298.

De contacten met Turkije lopen helaas moeizaam. Op de tekstvoorstellen van maart jl. is nog steeds geen reactie teruggekomen. Verscheidene lidstaten maken zich zorgen over deze non-coöperatieve houding en suggereerden dat dit mee kan wegen in de discussie over de toetreding van Turkije tot de Unie.

Wat betreft de onderhandelingen met Rusland en de Oekraïne voorziet de Commissie geen makkelijk traject. Vooral de koppeling met de visa-uitgifte door Rusland ligt moeilijk. Duitsland erkende in de vergadering dat zij een intentieverklaring met Rusland hebben m.b.t. visa. Daarnaast vroeg de Commissie om experts uit de lidstaten ter ondersteuning van de onderhandelingen. Tevens werd verzocht om meer duidelijkheid te geven over het mandaat van de Commissie.

De voorzitter concludeerde dat de Commissie veel armslag heeft en dus alle overredingskracht mag gebruiken die zij noodzakelijk acht.

4. Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende minimumnormen voor de procedures voor de toekenning of intrekking van de vluchtelingenstatus

document	:	14182/03 ASILE 59	(NI)
status document	:	gedeeltelijk openbaar ²	

Een van de lidstaten had verzocht om de vraag van een gemeenschappelijke minimumlijst van veilige derde landen nogmaals te agenderen voor deze Raadsbijeenkomst. Uit het oogpunt van harmonisatie wordt een dergelijke lijst wenselijk geacht, echter aanvulling met nationale aanwijzingen moet mogelijk zijn.

Een groep lidstaten wil verder met een dergelijk lijst en wil daar ook aan blijven werken. Er zijn echter ook lidstaten die geen voorstander van een minimumlijst zijn of op zijn minst een voorzichtige houding aannemen. De nadruk in de discussie tijdens de Raad lag op flexibiliteit, doelmatigheid en de mogelijkheid van individuele toetsing.

De Commissie achtte het eenvoudiger om het bij criteria voor nationale lijsten te houden, maar zou zich niet verzetten tegen de opstelling van een gemeenschappelijke lijst met landen.

Het Verenigd Koninkrijk koppelde de discussie aan de huidige ontwikkelingen met betrekking tot de herziening van haar nationale beleid. Een van de doelstellingen daarin is samenwerking met derde landen. Het opstellen van minimumnormen, zoals hier nu aan de orde is, moet daarom snel gebeuren en er zal snel duidelijkheid moeten komen over deze richtlijn.

Een lidstaat vroeg of afwijzing bij de grens mogelijk zou kunnen zijn. In de discussie, die zich toespitste op artikel 35 bis (zie hiervoor ook de tekst van het document), werd opgemerkt dat individuele toetsing niet mogelijk is. Daarnaast werd er nog gesproken over naburige veilige landen.

Het ontwikkelen van criteria voor grensprocedures en veilige derde landen noemde de Commissie nu niet oplosbaar en dit zou in de Raadswerkgroep verder moeten worden besproken.

De voorzitter bevestigde de ver uit elkaar liggende zienswijzen en verwees de discussie terug naar de Raadswerkgroep en het Comité van Permanente Vertegenwoordigers.

5. Resultaten van de studiebijeenkomst “Naar toegankelijker, rechtvaardiger en beter beheerde asielstelsels”, Rome 13–14 oktober 2003

document	:	niet beschikbaar
status document	:	-

Het slotdocument van deze bijeenkomst zal tijdens de volgende bijeenkomst van de Raad worden voorgelegd.

² Van dit document zal u de gedeeltelijk openbare versie en de niet openbare versie worden toegezonden.

6. (event.) Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende de verblijfstitel met een korte geldigheidsduur die wordt afgegeven aan de slachtoffers van hulp bij illegale immigratie of mensenhandel die met de bevoegde autoriteiten samenwerken

document : 14190/03 MIGR 90 (NI)
status document : openbaar

De voorzitter introduceerde dit onderwerp met de opmerking dat er ruime consensus blijkt te bestaan, echter met een paar reserves. Twee lidstaten konden hun voorbehoud opheffen als er in de preambule enkele aanvullingen zouden worden opgenomen. Het betreft hier in hoofdzaak de benadrukking van het voorlopige karakter van de status en de twijfels m.b.t. de subsidiariteit. Nederland hief haar voorbehoud op bij artikel 12 (toestaan van werk en opleiding).

De voorzitter concludeerde dat er, naast bovengenoemde aanpassingen, een akkoord is op de tekst van deze richtlijn. Het bereikt politieke akkoord werd verwelkomd, met resterende parlementaire voorbehouden van Nederland en Frankrijk.

De tekst zal nog worden aangepast conform de discussie en ter raadpleging aan het Europees Parlement worden aangeboden.

7. Veiligheid bij voetbalwedstrijden: ontwerp-resolutie van de Raad betreffende de instelling in de Lidstaten van een verbod om stadions te betreden waar voetbalwedstrijden met een internationale dimensie worden gehouden

Dit agendapunt is komen te vervallen.

8. Openbare orde: ontwerp-resolutie van de Raad betreffende de beveiliging van internationale evenementen zoals de bijeenkomsten van de Europese Raad (oneigenlijk B-punt)

Dit agendapunt is komen te vervallen.

9. Operationeel project "Multinationale ad hoc teams voor de uitwisseling van informatie over terroristen - aanvang van de activiteiten" (oneigenlijk B-punt)

Dit agendapunt is als A-punt op de Raad afgehandeld.

10. Voorstel voor een kaderbesluit van de Raad betreffende het "ne bis in idem"-beginsel

Zie de bespreking van dit agendapunt onder agendapunt 3 van het Gemengd Comité.

11. (event.) Voorstel voor een kaderbesluit van de Raad betreffende drugshandel

Dit agendapunt is komen te vervallen.

12. Besluit betreffende de ondertekening van een overeenkomst tussen de Europese Unie en IJsland/Noorwegen betreffende wederzijdse rechtshulp

document : 14325/03 CATS 64 COPEN 107 (NI)
status document : openbaar

De voorzitter stelde vast dat alle delegaties in kunnen stemmen met het besluit tot ondertekening van de overeenkomst. Nederland heeft aangegeven het verdrag nog aan het nationale parlement te zullen voorleggen.

13. Voorstel voor een verordening van de Raad betreffende ouderlijke verantwoordelijkheid (oneigenlijk B-punt)

Dit agendapunt is komen te vervallen.

14. Besluit met het oog op de sluiting van het Haags Verdrag van 1996

Dit agendapunt is komen te vervallen.

15. Voorstel voor een richtlijn van de Raad betreffende de schadeloosstelling van slachtoffers van geweldsmisdrijven

documenten	:	13968/1/03 JUSTCIV 209 REV 1	(NI)
status document	:	openbaar	
		5599/03 JUR 25 JUSTCIV 8	(NI)
status document	:	niet openbaar	

In het voorliggende document worden vijf punten voor een debat aan de Raad voorgelegd. Het eerste fundamentele punt betrof de rechtsgrondslag van de richtlijn. De voorzitter gaf echter aan vooral standpunten te willen horen met betrekking tot de financiële dekking en de volgende vier specifieke vragen te willen beantwoorden: 1. wat wordt verstaan onder een misdrijf, 2. wie zijn de begunstigden, 3. ook vergoeding van immateriële schade, 4. de maximering van uit te keren bedragen.

De kleinere lidstaten en de nieuwe toetredende lidstaten gaven aan vooral na te denken over de hoogte van de uitkeringen en de mogelijke beperking tot zeer ernstige misdrijven. De discussie werd daarop een zeer budgettair getinte. Daarnaast werden er ideeën uitgewisseld, vooral door lidstaten die een dergelijk systeem al kennen, over de misdrijven en de hoogte van de uit te keren bedragen.

De begrotingsconsequenties werden door de Commissie voorzien van twee mogelijke oplossingen: het beperken van het toepassingsgebied of het onder controle houden van de begrotingsimpact, bijvoorbeeld door middel van een fonds. In de tenuitvoerlegging moet flexibiliteit worden getoond.

Hoewel er brede overeenstemming is over de fundamentele doelstelling van de richtlijn, een vergoedingssysteem in alle lidstaten, zijn er kritische kanttekeningen geplaatst. Enkele lidstaten, waaronder Nederland, trekken de rechtsgrondslag voor deze richtlijn in twijfel. Waarom een dergelijk systeem in te voeren, terwijl de gekozen rechtsgrondslag de ruimte hiervoor niet geeft? De Juridische Dienst van de Raad hield daartoe een betoog inhoudende dat de Raad haar bevoegdheid te buiten gaat als dit voorstel op basis van artikel 308 zou worden aangenomen. Een procedure bij het Hof is dan onvermijdelijk. Uit de conclusies van de Raad van Tampere zou daarnaast niet blijken of nu de Gemeenschap, de Unie of de Lidstaten moeten zorgen voor een dergelijk systeem. Die keuze ligt dus nog open.

De voorzitter kon uiteindelijk de volgende conclusie trekken. Er zijn twee punten duidelijk geworden; de financiële gevolgen van de richtlijn en de rechtsgrondslag. Aan beide onderdelen moet verder worden gewerkt. De voorzitter bedankte de lidstaten voor de uitvoerige en diepgaande discussie.

16. Diversen

De voorzitter vroeg de delegaties om de uitgedeelde vragenlijst betreffende gevangenisstraffen (behandeling in strafinrichtingen en daarbuiten van gevangenen en personen die alternatieve straffen ondergaan) in te vullen en te retourneren. Commissaris Vitorino gaf een overzicht van de implementatie in de lidstaten van het Europees Arrestatie Bevel. De implementatietermijn van het kaderbesluit is 31 december 2003.

II Gemengd Comité

1. Ontwerp-beschikking van de Raad tot vaststelling van de criteria en uitvoeringsvoorschriften voor de compensatie van de verstoringen van het financiële evenwicht die voortvloeien uit de toepassing van Richtlijn 2001/40/EG van de Raad betreffende de onderlinge erkenning van besluiten inzake de verwijdering van onderdanen van derde landen

document : 14204/03 MIGR 91 COMIX 655 (NI)
status document : openbaar

De beschikking kreeg algemene instemming van de lidstaten. Nederland en Frankrijk tekenden een parlementair voorbehoud aan.

2. Initiatief van de Italiaanse Republiek met het oog op de aanneming van een besluit van de Raad over de organisatie van gezamenlijke vluchten voor de uitzetting, uit het grensgebied van twee of meer lidstaten, van ingezetenen van derde landen tegen wie individuele bevelen tot uitzetting zijn uitgevaardigd

document : 14205/03 MIGR 92 COMIX 656 (NI)
status document : openbaar

Het Italiaanse initiatief kreeg algemene instemming van de lidstaten. Nederland, Frankrijk en het Verenigd Koninkrijk tekenden een parlementair voorbehoud aan.

3. Voorstel voor een kaderbesluit van de Raad inzake het “ne bis in idem”-beginsel

document : 14213/03 DROIPEN 79 COMIX 657 (NI)
status document : gedeeltelijk openbaar³

Het voorzitterschap benadrukte de meerwaarde van het genoemde beginsel. Burgers worden binnen Europa nog steeds twee keer veroordeeld voor hetzelfde delict. Het ne-bis-in-idem principe is altijd van toepassing en nu moet worden gewerkt aan het vormgeven daarvan. Enkele lidstaten gaven aan toch een meerwaarde te zoeken in dit voorstel ten opzichte van ‘Schengen’. Er moet voor worden gewaakt dat er geen verruiming van het genoemde beginsel plaats gaat vinden. De Commissie benadrukte het in lijn brengen van het besluit met artikel 55 ‘Schengen’.

De discussie spitste zich daarna toe op de uitzonderingen die mogelijk zouden zijn. Nederland liet weten dat het handhaven van de uitzonderingen in artikel 4, zonder de daaraan gekoppelde sunset-clausule, geen meerwaarde zou opleveren. De Commissie merkte op dat in geval van consultatie volgens artikel 3 er geen sprake meer zou mogen zijn van het toch invoeren van de uitzonderingen in artikel 4. Alleen zeer beperkte uitzonderingen zijn mogelijk aanvaardbaar.

De voorzitter concludeerde na discussie dat er nauwelijks consensus mogelijk bleek bij de uitzonderingen. Er is ook nauwelijks een stap vooruit te zetten ten opzichte van hetgeen ‘Schengen’ al in zich heeft. Toch hield de voorzitter vast aan het eigen voorstel, maar daar zou nog aan gewerkt worden om de uitzonderingen iets beperkter te omschrijven. Een nieuw voorstel zou dan mogelijk in een volgende Raad kunnen worden voorgelegd.

4. Follow-up van de Europese Raad van Brussel betreffende het beheer van de gemeenschappelijke grenzen van de Unie en het controleren van de migratiestromen

document : 13791/03 FRONT 146 COMIX 631 (NI)
status document : openbaar

³ Van dit document zal u de gedeeltelijk openbare versie en de niet openbare versie worden toegezonden.

In de Raad is gesproken over het onderwerp oprichting van een agentschap voor het beheer van de buitengrenzen. De Commissie liet weten dat haar voorstel voor dit agentschap in de aankomende week gereed zou zijn. Na bestudering en bespreking in de Raadswerkgroep zou dit onderwerp tijdens de Raad van 27-28 november aan de orde kunnen komen.

Daarnaast lichtte het voorzitterschap het werkprogramma ter bestrijding van illegale immigratie via de zeegrenzen toe. Er zal een document worden opgesteld voor behandeling tijdens de Raad van 27-28 november. De insteek is operationele samenwerking.

Met betrekking tot het onderwerp biometrie meldde de voorzitter dat na bespreking van het Commissievoorstel in de Raadswerkgroep er in december misschien besluitvorming mogelijk is. Het voorstel betreft het opnemen van biometrische kenmerken aan visa en reisdocumenten.

Commissaris Vitorino maakte melding van het besluit van de Commissie voor een ontwerp-verordening over het verplicht stempelen van reisdocumenten van derdelanders. De Commissie hoopt dat deze verordening per mei 2004 in werking zou kunnen treden. De reacties van de lidstaten waren allen positief over het opnemen van biometrie in reisdocumenten. De Commissie gaf ten slotte aan prioriteit te geven aan biometrie in visa en verblijfsdocumenten en hoopt in het volgende jaar te komen met een voorstel inzake de paspoorten.

Bijlage

Overzicht van documenten op de lijst van A-punten die nog niet, respectievelijk nog niet in Nederlandse vertaling, zijn toegezonden.

Hierbij volgt aan de hand van de nummering van de geannoteerde agenda een overzicht van documenten die tijdens deze Raad waren geagendeerd maar nog niet zijn toegezonden omdat ze op dat moment nog niet, respectievelijk nog niet in Nederlandse vertaling, beschikbaar waren.

2 e.	document	:	13045/03 EUROPOL 49 OC 608	(NI)
	status document	:	openbaar	
	document	:	12622/1/03 EUROPOL 46 REV 1 COR 1	(NI)
	status document	:	openbaar	
2 g.	document	:	13547/03 SIRIS 93 COMIX 615	(NI)
	status document	:	openbaar	
	document	:	6265/1/03 SIRIS 19 COMIX 89 REV 1	(NI)
	status document	:	openbaar	
9.	document	:	10913/6/03 ENFOPOL 62 REV 6	(NI)
	status document	:	openbaar	